

Župančičeva ulica 3, p.p. 644a, 1001 Ljubljana

T: 01-369-6600

F: 01-369-6609

E: gp.mf@gov.si

www.mf.gov.si

Številka: 4121-3/2024/4

Ljubljana, 5. september 2024

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o zadolževanju občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2023 ter stanje zadolženosti na dan 31. 12. 2023 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na..... seji pod točko.... dne.....sprejela naslednji

S K L E P :

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o zadolževanju občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2023 ter stanjem zadolženosti na dan 31. 12. 2023 in ga pošlje Državnemu zboru.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- Poročilo o zadolževanju občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2023 ter stanje zadolženosti na dan 31. 12. 2023 s tabelarnimi prilogami

Prejmejo:

- Ministrstvo za finance in
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Mojca Pirnat, generalna direktorica
- mag. Rajko Puš, vodja Sektorja za sistem financiranja lokalnih skupnosti

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Klemen Boštjančič, minister,
- mag. Saša Jazbec, državna sekretarka,
- Nikolina Prah, državna sekretarka,
- Gordana Pipan, državna sekretarka,
- mag. Katja Božič, državna sekretarka,
- mag. Mojca Pirnat, generalna direktorica in
- mag. Rajko Puš, vodja Sektorja za sistem financiranja lokalnih skupnosti.

5. Kratek povzetek gradiva:

V skladu z določili tretjega odstavka 85. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18,

195/20 – odl. US in 18/23 – ZDU-1O in 76/23) in Pravilnika o pošiljanju podatkov o stanju in spremembah zadolžitve pravnih oseb javnega sektorja in občin (Uradni list RS, št. 3/13) so občine o svojem zadolževanju in zadolževanju pravnih oseb javnega sektorja, katerih ustanoviteljice so ali v katerih imajo prevladujoč vpliv, dolžne poročati Ministrstvu za finance (v nadaljnjem besedilu: MF). Poročilo o zadolževanju občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2023 ter zadolženosti na dan 31. 12. 2023 je pripravljeno na podlagi podatkov, ki so jih občine posredovale v aplikaciji e-Dolg–občine, usklajenimi s premoženjskimi bilancami občin za leto 2023.

Skupna zadolženost (občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin) se je v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 povečala za 130,6 mio EUR in je konec leta 2023 znašala 1.290,4 mio EUR oziroma 2,05 % BDP (od tega je znašalo stanje dolga občin: 961,7 mio EUR in stanje dolga pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin: 328,7 mio EUR). V strukturi skupne zadolžitve so 75 % predstavljali dolgovi občin in 25 % dolgovi pravnih oseb v občinah. Povprečni skupni dolg na prebivalca v letu 2023 je znašal 632 EUR, od tega je znašal dolg občin na prebivalca 471 EUR in dolg pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine 161 EUR na prebivalca.

V letu 2023 je MF v reševanje prejelo 117 vlog občin za izdajo soglasja k zadolžitvi, od tega sta 2 občini od vloge za soglasje k zadolžitvi odstopili, vsem ostalim občinam je bilo izdano soglasje. Skupni obseg novih zadolžitvev na podlagi izdanih soglasij v letu 2023 je znašal 216,4 mio. EUR. Ta obseg je v letu 2022 znašal 206,5 mio. EUR.

Ugotavljamo, da obseg skupne zadolženosti občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2023 ni zaskrbljujoč. Občine (tudi) s pomočjo zadolževanja izvajajo nove investicije, ki lahko omogočijo nova delovna mesta, izboljšajo kakovost življenja občanov, gospodarsko razvitost v občini in s tem ustvarjajo BDP.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
<p>V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):</p> <ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
<p>Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:</p>				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
<p>Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, – projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in – proračunske postavke. <p>Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že</p>				

sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

**Klemen Boštjančič
MINISTER**

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na _____ seji dne _____ sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o zadolževanju občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2023 ter stanjem zadolženosti na dan 31. 12. 2023 in ga pošlje Državnemu zboru.

Barbara KOLENKO HELBL
GENERALNA SEKRETARKA

PRILOGA:

- Poročilo o zadolževanju občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2023 ter stanje zadolženosti na dan 31. 12. 2023 s tabelarnimi prilogami

SKLEP PREJMEJO:

- Ministrstvo za finance in
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

OBRAZLOŽITEV

V skladu z določili tretjega odstavka 85. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US in 18/23 – ZDU-1O in 76/23) in Pravilnika o pošiljanju podatkov o stanju in spremembah zadolžitve pravnih oseb javnega sektorja in občin (Uradni list RS, št. 3/13) so občine o svojem zadolževanju in zadolževanju pravnih oseb javnega sektorja, katerih ustanoviteljice so ali v katerih imajo prevladujoč vpliv, dolžne poročati Ministrstvu za finance (v nadaljnjem besedilu: MF). Poročilo o zadolževanju občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2023 ter zadolženosti na dan 31. 12. 2023 je pripravljeno na podlagi podatkov, ki so jih občine posredovale v aplikaciji e-Dolg-občine, usklajenimi s premoženjskimi bilancami občin za leto 2023.

Skupna zadolženost (občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin) se je v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 povečala za 130,6 mio EUR in je konec leta 2023 znašala 1.290,4 mio EUR oziroma 2,05 % BDP (od tega je znašalo stanje dolga občin: 961,7 mio EUR in stanje dolga pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin: 328,7 mio EUR). V strukturi skupne zadolžitve so 75 % predstavljali dolgovi občin in 25 % dolgovi pravnih oseb v občinah. Povprečni skupni dolg na prebivalca v letu 2023 je znašal 632 EUR, od tega je znašal dolg občin na prebivalca 471 EUR in dolg pravnih oseb javnega sektorja na ravni občine 161 EUR na prebivalca.

V letu 2023 je MF v reševanje prejelo 117 vlog občin za izdajo soglasja k zadolžitvi, od tega sta 2 občini od vloge za soglasje k zadolžitvi odstopili, vsem ostalim občinam je bilo izdano soglasje. Skupni obseg novih zadolžitvev na podlagi izdanih soglasij v letu 2023 je znašal 216,4 mio. EUR. Ta obseg je v letu 2022 znašal 206,5 mio. EUR.

V letu 2023 so se pri nekaterih občinah ugotovile kršitve veljavnih predpisov s področja zadolževanja občin:

- občina ima neporavnane dolgove iz preteklih let,
- sklenjene pogodbe brez soglasja MF,
- ne poročanje o vseh sklenjenih poslih in
- sodne poravnave plačila v več obrokih.

Veliko nepravilnosti je bilo ugotovljenih tudi pri pravnih osebah javnega sektorja na ravni občin zaradi podaljševanja plačilnih rokov, sklenjenih dolgoročnih obveznostih oziroma odlogov plačil za že opravljene nabave blaga.

Osnovna šola Antona Šibelja-Stjenka Komen je imela knjižene dolgoročne obveznosti iz finančnega najema službenega vozila nabavljenega v letu 2023 v vrednosti 14.967,87 EUR. Tega podatka ni bilo zavedenega v spletni aplikaciji e-Dolg-občine.

Glasbena šola Kranj, katerega ustanoviteljica je Mestna občina Kranj, je kupila GSM aparate na več obrokov, kar pomeni kršenje plačilnih rokov pri plačilu že opravljenih storitev in blaga.

Madžarska samoupravna narodna skupnost Občine Lendava, katerega ustanoviteljica je Občina Lendava, je kupila GSM aparat na več obrokov, kar pomeni kršenje plačilnih rokov pri plačilu že opravljenih storitev in blaga.

Nekaj nepravilnosti je bilo ugotovljenih tudi pri občinah samih.

Občina Turnišče je v letu 2022 pridobila soglasje k zadolžitvi MF s predvidenim črpanjem kredita do 31. 12. 2022. Na podlagi sklenjene kreditne pogodbe je občina do konca leta 2022 počrpala kredit le delno, preostali del kredita je črpala v letu 2023 brez soglasja MF, s čimer je kršila veljavno zakonodajo. Občina je bila o prekršku opozorjena.

Občina Ruše je v začetku leta 2023 sklenila kratkoročni kredit z vračilom do sredine leta. Kasneje je z banko podpisala dogovor o podaljšanju ročnosti vračila kredita do konca leta 2023. Ker kredita do 31. 12. 2023 ni vrnila je z banko v začetku leta 2024 ponovno sklenila dogovor o vračilu le tega do konca

meseca marca 2024. Občina je s tem kršila veljavno zakonodajo, saj bi morala pridobiti soglasje k spremembi likvidnostnega posojila ali kredita, za projekte sofinancirane iz proračuna Evropske unije.

Občina Log-Dragomer je najela kratkoročni kredit v začetku leta 2023 z navedbo vračila le tega konec leta. Občina je kršila veljavno zakonodajo, saj je namesto vračila kredita z banko sklenila nov dogovor o podaljšanju vračila ročnosti v naslednjem letu. Občina bi morala za posel, katerega črpanje in poplačilo nista v istem proračunskem letu, pridobiti soglasje MF.

Občina Prevalje je v letu 2023 najela likvidnostni kredit, ki ga do 31. 12. 2023 ni poplačala, stanje neodplačnega kredita je znašal 404.107 EUR, za kar ni prejela soglasja k zadolžitvi MF in je s tem kršila veljavno zakonodajne predpise.

Zadolžitev mimo zakonskih okvirov v preteklih letih v nekaterih občinah pomeni nelegalno zadolžitev. Takšno zadolžitev mora občina sanirati skladno z veljavno zakonodajo, ki ureja financiranje občin, MF jih pri tem usmerja. Vendar se je v letu 2023 ponovno potrdilo, da gre za manjše število občin.

Poleg navedenih kršitev je bilo v letu 2023 veliko nepravilnosti ugotovljenih tudi pri pravnih osebah javnega sektorja na ravni občine zaradi podaljševanja plačilnih rokov oziroma odlogov plačil za že opravljene nabave blaga in nepravočasnega oz. ne poročanja o svoji zadolženosti občini ustanoviteljici. Primeri so navedeni zgoraj.

Ugotavljamo, da obseg skupne zadolženosti občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2023 ni zaskrbljujoč. Občine (tudi) s pomočjo zadolževanja izvajajo nove investicije, ki lahko omogočijo nova delovna mesta, izboljšajo kakovost življenja občanov, gospodarsko razvitost v občini in s tem ustvarjajo BDP.